

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

COMISIA PERMANENTĂ

DECIZIA nr. 538

03 septembrie 2026

Comisia Permanentă a Uniunii Naționale a Barourilor din România, în ședința din **03 septembrie 2026**, în baza dispozițiilor art. 67 alin. (1) lit. a) și j) din Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a examinat **cererea de apărare a reputației profesionale** formulată de **doamna avocat Almaș Sonia, avocat în Baroul Cluj**.

1. STAREA DE FAPT

Prin cererea înregistrată la Baroul Cluj sub nr. 169/03.02.2026 și transmisă spre soluționare Comisiei Permanente a U.N.B.R., unde a fost înregistrată sub nr. 27-CS-2026, doamna avocat Almaș Sonia a solicitat, în temeiul dispozițiilor art. 67 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată și modificată, și ale art. 88¹ din Statutul profesiei de avocat, să se constate că i-a fost grav afectată reputația profesională în contextul mediatizării intense a unei cauze penale în care are calitatea de inculpat și să se dispună apărarea acesteia.

2. TEMEI DE DREPT

Potrivit art. 67 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 51/1995 republicată și modificată, *Comisia permanentă a U.N.B.R. are următoarele atribuții: are obligația să apere reputația profesională a avocatului, la cererea acestuia, pe baza cercetărilor și a propunerilor înaintate de consiliul baroului din care face parte.*

Potrivit art. 88¹ din Statutul Profesiei de Avocat, *la cererea avocatului, Comisia permanentă a U.N.B.R. are obligația să apere reputația profesională a acestuia, dacă cercetările întreprinse și propunerile înaintate de consiliul baroului din care face parte avocatul fundamentează acest demers.*

3. PROCEDURA

În ședința Comisiei Permanente s-a decis desemnarea unui avocat raportor în ce privește cererea formulată și s-a luat act de faptul că Baroul Cluj, prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 282/12.06.2026, propune admiterea solicitării de apărare a reputației profesionale a doamnei avocat.

4. CONSTATĂRI

Doamna avocat Almaș Sonia arată că este cercetată în dosarul penal nr. 27/45/P/2025, instrumentat de D.I.I.C.O.T. – Serviciul Teritorial Cluj, în care are calitatea de inculpat, aflându-se în prezent sub imperiul măsurii preventive a controlului judiciar. Prin Încheierea penală nr. 920 din 17 decembrie 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală în dosarul nr. 1061/33/2025, a fost admisă contestația petentei, iar măsura arestării preventive luată față de aceasta a fost înlocuită cu măsura controlului judiciar.

Petenta învederează că respectiva cauză penală a făcut, încă de la început, obiectul unei mediatizări ample, în toate formele de presă – scrisă, audio-vizuală și online –, în cuprinsul căreia vinovăția sa a fost prezentată public ca fapt cert, anterior pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive, aspect de natură a aduce o atingere gravă atât prezumției de nevinovăție de care beneficiază, cât și reputației sale profesionale de avocat. În susținerea cererii, petenta a depus o serie de materiale de presă relevante.

Petenta subliniază, totodată, că demersul său nu vizează existența sau inexistența faptelor care formează obiectul acuzației – acestea fiind apanajul exclusiv al organelor judiciare și al instanțelor de judecată – ci, exclusiv, necesitatea ca organele de conducere ale profesiei să reafirme, cu fermitate, garanțiile de care beneficiază orice persoană care a dobândit în mod legal calitatea de avocat, precum și obligația instituțională de a proteja prestigiul profesiei, exercitarea dreptului la apărare și secretul profesional.

În conformitate cu prevederile art. 67 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 51/1995 și ale art. 88¹ din Statutul profesiei de avocat, Consiliul Baroului Cluj a procedat la efectuarea cercetărilor menite a verifica dacă cererea petentei este justificată și, prin Punctul de vedere înregistrat sub nr. 282/12.06.2026, a comunicat Comisiei Permanente a U.N.B.R. concluziile sale, care au fost avute în vedere de Comisia Permanentă cu ocazia soluționării cererii.

În esență, Consiliul Baroului Cluj apreciază ca fiind întemeiată solicitarea de apărare a reputației profesionale formulată de doamna avocat Almaș Sonia, reținând că apărarea reputației profesionale a unui avocat nu presupune exprimarea vreunei opinii cu privire la vinovăția sau nevinovăția acestuia și nici interferența cu activitatea organelor judiciare ori cu soluționarea unei cauze aflate pe rol, ci reprezintă expresia obligației organelor profesiei de a apăra valorile fundamentale ale statului de drept și ale profesiei de avocat, între care prezumția de nevinovăție ocupă un loc esențial. Consiliul Baroului Cluj a mai reținut că orice mediatizare a unei cauze penale, indiferent de persoana vizată, trebuie să respecte principiile echilibrului, obiectivității și imparțialității, iar atunci când informațiile sunt prezentate unilateral, fără respectarea principiului *audiatur et altera pars*, ori într-o manieră care induce publicului ideea vinovăției persoanei cercetate anterior pronunțării unei hotărâri definitive, se aduce atingere prezumției de nevinovăție.

Analizând cererea petentei, punctul de vedere al Consiliului Baroului Cluj și înscrisurile depuse în susținerea acesteia, Comisia Permanentă statuează că simpla existență a unei cauze penale în care un avocat are calitatea de inculpat, precum și dispunerea față de acesta, de către organele judiciare competente, a unor măsuri preventive nu sunt, prin ele însele, de natură a aduce atingere reputației profesionale, calitatea de avocat neconferind o imunitate de jurisdicție cu privire la prezumtive fapte de natură penală. Aspectul care justifică, în cauza de față, apărarea reputației profesionale nu îl reprezintă existența ori conținutul acuzației penale, ci modul în care aceasta a fost prezentată în spațiul public, respectiv mediatizarea intensă, repetată și unilaterală

a cauzei, prin care vinovăția petentei a fost înfățișată ca un fapt cert, anterior stabilirii acesteia printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

În cazul unui avocat, atingerea adusă prezumției de nevinovăție prin mediatizarea unilaterală a cauzei penale dobândește o dimensiune suplimentară, întrucât se răsfrânge direct asupra exercițiului profesiei. Imaginea publică a probității și a independenței avocatului reprezintă o componentă esențială a exercitării profesiei, iar prezentarea acestuia, în spațiul public, ca fiind vinovat înainte de soluționarea definitivă a cauzei este de natură să descurajeze justițiabilii de a apela la serviciile sale și să îngreuneze exercitarea liberă și independentă a profesiei, aducând totodată atingere prestigiului profesiei de avocat în ansamblul său.

Comisia Permanentă, însușindu-și concluziile raportului, precizează de la bun început și în mod neechivoc că prezenta decizie nu presupune și nu poate presupune vreo imixtiune în activitatea organelor judiciare și nici vreo poziționare cu privire la problema de drept ori la faptele care formează obiectul cercetării penale. Fondul acuzației și soluția cauzei rămân în competența exclusivă a organelor judiciare și a instanțelor de judecată. Tema prezentei decizii nu o constituie faptele din dosarul penal, ci două chestiuni strâns legate între ele, care privesc garanțiile de care beneficiază orice persoană – și, în speță, un avocat – supusă unei proceduri penale: *caracterul complet și efectiv al prezumției de nevinovăție și mediatizarea excesivă și unilaterală a cauzei*.

A. Caracterul complet și efectiv al prezumției de nevinovăție

Prezumția de nevinovăție este consacrată de art. 23 alin. (11) din Constituția României, potrivit căruia, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată, de art. 4 alin. (1) din Codul de procedură penală, de art. 6 paragraful 2 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și de art. 48 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale impune, prin art. 4, ca declarațiile publice ale autorităților publice să nu se refere la persoana suspectată sau acuzată ca și cum aceasta ar fi vinovată, atât timp cât vinovăția nu a fost dovedită potrivit legii, iar prin art. 5, ca statele să ia măsuri pentru ca persoanele suspectate sau acuzate să nu fie prezentate în public ca fiind vinovate.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenția garantează drepturi concrete și efective, iar nu teoretice și iluzorii (*Artico c. Italiei*, 1980). Aplicată prezumției de nevinovăție, această exigență înseamnă că garanția nu se epuizează în sfera măsurilor procesuale și nu poate fi redusă la lăsarea în libertate a persoanei cercetate. Nu poate fi considerată respectată prezumția de nevinovăție atunci când persoana nu este privată de libertate, dar este tratată, în spațiul public, ca și cum vinovăția sa ar fi fost deja stabilită, iar existența sa profesională și personală este compromisă anterior oricărei hotărâri definitive. O prezumție de nevinovăție care îngăduie ca persoana să fie expusă disprețului și oprobiului public ar fi lipsită de conținut.

Curtea Europeană a statuat, începând cu cauza *Allenet de Ribemont c. Franței* (1995), că art. 6 paragraful 2 din Convenție nu se adresează numai instanței care judecă acuzația, ci tuturor autorităților publice, și este încălcat atunci când o declarație publică reflectă opinia că persoana este vinovată înainte ca vinovăția să fi fost stabilită potrivit legii. Curtea a distins constant între informarea publicului cu privire la existența unor suspiciuni, care este legitimă, și prezentarea persoanei ca autor al faptei, care este interzisă (*Daktaras c. Lituaniei*, 2000), aceleași exigențe

fiind reținute și în privința României (*Samoilă și Cionca c. României*, 2008).

Caracterul efectiv al prezumției de nevinovăție presupune, prin urmare, inclusiv o anumită raportare la personalitatea celui cercetat: persoana care beneficiază de această prezumție are dreptul să fie tratată în acord cu statutul său de persoană nevinovată, cu respectarea demnității, onoarei și dreptului la propria imagine, ocrotite de art. 1 alin. (3) și art. 30 alin. (6) din Constituție, precum și de art. 72 din Codul civil. Situația petentei ilustrează pe deplin această exigență: măsura arestării preventive a fost înlocuită de instanța supremă cu măsura controlului judiciar, iar petenta beneficiază în continuare, în plenitudinea sa, de prezumția de nevinovăție. O asemenea garanție nu poate fi anihilată, în fapt, printr-o expunere publică ce îi atribuie vinovăția ca pe un dat.

B. Mediatizarea excesivă și unilaterală a cauzei – mecanismul mediatic-teatral

A doua chestiune, indisolubil legată de prima, privește mediatizarea excesivă a cauzei. Din materialele de presă depuse rezultă că procedura penală a fost prezentată publicului în mod unilateral și succint, exclusiv din perspectiva acuzării, fără circumstanțieri: fără mențiuni privind stadiul procedurii, faptul că acuzația nu a fost verificată de o instanță de judecată ori existența apărărilor persoanei vizate, aceasta fiind înfățișată ca autor cert al unei infracțiuni deja săvârșite.

Comisia Permanentă califică această modalitate de expunere drept un veritabil mecanism mediatic-teatral, prin care o persoană este prezentată în mod unilateral și excesiv din perspectiva unor pretinse fapte, ca și cum acestea ar fi fost dovedite, în fața unui public care, necunoscând regulile și etapele procesului penal și neputând distinge între o acuzație și o condamnare, trage concluzia vinovăției din simpla prezentare publică unilaterală. Prin acest mecanism se aplică persoanei o sancțiune socială anticipată, în afara oricărui cadru procesual și fără nicio garanție, iar prezumția de nevinovăție este golită de conținut în percepția opiniei publice.

Efectul este același indiferent dacă informațiile provin din comunicări ale autorităților sau din relatări jurnalistice. Curtea Europeană a constatat încălcarea art. 6 paragraful 2 din Convenție, între altele, într-o cauză în care persoanele cercetate au fost prezentate publicului, prin intermediul unei emisiuni de televiziune, ca autori ai faptelor anterior judecării (*Khuzhin și alții c. Rusiei*, 2008).

Comisia Permanentă nu contestă rolul presei într-o societate democratică și nici dreptul publicului de a fi informat cu privire la cauzele penale de interes public. Curtea Europeană a subliniat că, deși presa poate relata și comenta cauzele penale în curs, aceste comentarii nu trebuie să ajungă la formulări susceptibile să prejudicieze caracterul echitabil al procedurii sau să creeze impresia că instanța nu ar mai avea decât să confirme un verdict deja formulat în spațiul public (*Worm c. Austriei*, 29 august 1997, §§ 50–52).

Libertatea de exprimare implică, potrivit art. 10 paragraful 2 din Convenție, îndatoriri și responsabilități, între care garantarea autorității și imparțialității puterii judecătorești, iar potrivit art. 30 alin. (6) din Constituție, aceasta nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine. Informarea publicului trebuie să rămână echilibrată, obiectivă și să respecte principiul *audiatur et altera pars*, inclusiv exigențele de bună-credință și ale unei baze factuale suficiente, cu atât mai mult atunci când relatarea privește o procedură penală în curs.

Mai mult, un asemenea mecanism nu afectează numai persoana vizată. Un verdict pronunțat anticipat în spațiul public conduce, în cele din urmă, la o presiune asupra sistemului judiciar însuși, chemat să soluționeze cauza într-un climat în care opinia publică a fost deja formată. Curtea Europeană a recunoscut riscul ca relatările de presă din faza de urmărire penală

să influențeze desfășurarea procedurii și să afecteze aparența de imparțialitate a actului de justiție, în special atunci când prezentarea publică anticipează chestiuni asupra cărora urmează să se pronunțe autoritățile judiciare (*Bédat c. Elveției*, Marea Cameră, 2016). În aceste condiții, apărarea reputației profesionale a doamnei avocat Almaș Sonia este, în aceste circumstanțe, strâns legată de necesitatea respectării prezumției de nevinovăție și a independenței actului de justiție.

Solicitarea doamnei avocat Almaș Sonia de apărare a reputației profesionale este, așadar, întemeiată, fără ca prin aceasta Comisia Permanentă să se pronunțe în vreun fel asupra fondului acuzației penale sau să anticipeze soluția instanțelor competente, impunându-se reafirmarea, de către organele de conducere ale profesiei, a respectării prezumției de nevinovăție, a necesității unei informări publice echilibrate și obiective, a respectării dreptului la apărare și a protejării reputației profesionale a avocaților până la pronunțarea unei hotărâri definitive.

Prin urmare, în baza dispozițiilor art. 67 alin. (1) lit. a) și j) din Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Comisia Permanentă

DECIDE:

Art. 1. - Se admite cererea de apărare a reputației profesionale formulată de **doamna avocat Almaș Sonia**, din **Baroul Cluj**.

Art. 2. - Comisia Permanentă va emite un comunicat de presă privind admiterea cererii de apărare a reputației profesionale menționată la art. 1, care va fi dat publicității pe site-ul www.unbr.ro și care va fi transmis **Baroului Cluj** și către **doamna avocat Almaș Sonia**.

Art. 3. - Prezenta decizie se comunică către **doamna avocat Almaș Sonia** și **Baroul Cluj** și se publică pe site-ul www.unbr.ro împreună cu comunicatul de presă prevăzut la art. 2.

COMISIA PERMANENTĂ